

Bryssel, 13. marraskuuta 2025
(OR. en)

15398/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0343 (NLE)

IXIM 311
JAI 1677
ENFOPOL 425
CRIMORG 236
JAIEX 130
AVIATION 156
DATAPROTECT 298
CH 54

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 676 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämistä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten koskevan Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen tekemisestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 676 final.

Liite: COM(2025) 676 final

Bryssel 12.11.2025
COM(2025) 676 final

2025/0343 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämistä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten koskevan Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen tekemisestä

PERUSTELUT

Tämä ehdotus koskee sopimuksen tekemistä Sveitsin valaliiton kanssa matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämisestä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten, jäljempänä 'sopimus'.

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Terrorismin ja vakavien kansainvälisten rikosten muodostamien uhkien torjumiseksi on olennaisen tärkeää lujittaa kansainvälistä lainvalvonta- ja tietojenvaihtoyhteistyötä. Europolin tuorein vakavaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio¹ (SOCTA) havainnollistaa vakavimman rikollisuuden alalla toimivien rikollisjärjestöjen toiminnan kansainvälistä ulottuvuutta. Lisäksi sen uusimmassa selvityksessä terrorismitilanteesta ja -suuntauksista Euroopassa² (TE-SAT-selvitys) korostetaan paitsi kansainvälisen matkustamisen sekä terrorismitoiminnan ja vakavan rikollisuuden järjestäytymisen välisiä suoria yhteyksiä myös sitä, miten tärkeitä muiden vakavien rikosten toimiva paljastaminen, tutkinta ja niitä koskevat syytetoimet ovat terrorismirikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi.

Matkustajarekisteritiedot (PNR-tiedot) ovat matkustajien antamia tietoja, joita lentoliikenteen harjoittajat keräävät ja säilyttävät varaus- ja lähtöselvitysjärjestelmissään omiin kaupallisiin tarkoituksiinsa. PNR-tietojen sisältö vaihtelee varaus- ja lähtöselvitysprosessin aikana annettujen tietojen mukaan. Niihin voivat sisältyä esimerkiksi matkustajan tai yhdessä matkustavan ryhmän matkustuspäivät ja koko matkareitti, yhteystiedot, kuten osoite ja puhelinnumero, maksutiedot, paikkanumero ja matkatavaratiedot.

Keräämällä ja analysoimalla PNR-tietoja viranomaiset voivat saada tietoja, joiden avulla voidaan jäljittää epäilyttäviä matkustusmalleja ja tunnistaa rikollisten ja terroristien apureita, erityisesti niitä, jotka eivät ole ennestään lainvalvontaviranomaisten tiedossa. Näin ollen PNR-tietojen käsittelystä on tullut lainvalvontaväline, jota käytetään laajalti sekä EU:ssa että sen ulkopuolella terrorismin ja muiden vakavien rikosten, kuten huumausainerikosten, ihmiskaupan ja lasten seksuaalisen riiston, paljastamiseksi ja tällaisten rikosten ennalta estämiseksi. PNR-tiedot ovat myös osoittautuneet tärkeäksi tietolähteeksi, joka tukee tutkinta- ja syytetoimia tapauksissa, joissa laittomaan toimintaan on syyllistytty.³

PNR-tiedot ovat ratkaisevan tärkeitä terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjunnassa, mutta niiden siirtäminen kolmansiin maihin ja näiden maiden viranomaisten suorittama käsittely merkitsevät kajoamista yksilöiden henkilötietoja koskevien oikeuksien suojaan. Tästä syystä PNR-tietojen siirto ja käsittely edellyttää unionin oikeuden mukaista oikeusperustaa. Sen on lisäksi oltava tarpeellista ja oikeasuhteista, ja siihen on sovellettava tiukkoja rajoituksia ja tehokkaita suojatoimia, jotka taataan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja etenkin sen 6, 7, 8, 21, 47 ja 52 artiklassa. Näiden tärkeiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että

¹ [Vakavaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio \(SOCTA\) Europol.](#)

² [Selvitys terrorismitilanteesta ja -suuntauksista Euroopassa \(TE-SAT\) | Europol.](#)

³ Ks. myös komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten annetun direktiivin (EU) 2016/681 uudelleentarkastelusta, COM(2020) 305 final (24.7.2020).

saatetaan oikeudenmukaiseen tasapainoon yleisen turvallisuuden ylläpitämistä koskeva oikeutettu tavoite ja jokaisen yksilön oikeus nauttia henkilötietojen ja yksityiselämän suojaa.

Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto antoivat vuonna 2016 direktiivin (EU) 2016/681 PNR-tietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten, jäljempänä 'PNR-direktiivi'⁴. Direktiivillä säännellään PNR-tietojen siirtämistä ja käsittelyä Euroopan unionissa ja säädetään tärkeistä suojatoimista perusoikeuksien, erityisesti yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskevien oikeuksien, suojaamiseksi. Euroopan unionin tuomioistuin vahvisti kesäkuussa 2022 asiassa C-817/19 antamassaan tuomiossa⁵, että direktiivi on pätevä ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja unionin perussopimusten mukainen.

Sveitsillä ja unionin jäsenvaltioilla, jotka ovat Schengenin yleissopimuksen⁶ sopimuspuolia, on yhteinen vastuu turvata sisäinen turvallisuus sisärajaratkaisuista vapaalla yhteisellä alueella myös vaihtamalla asiaankuuluvia tietoja. PNR-tietojen käsittelyn on osoitettu voivan parantaa Schengen-alueen turvallisuutta, sillä se parantaa vakavan rikollisuuden ja terrorismin ennalta estämistä ja paljastumista ulkorajoilla ja tarjoaa riskiperusteisen datavetoisen lähestymistavan, jota jäsenvaltiot voivat käyttää Schengen-alueella korvaavana toimenpiteenä sisärajavälvonnan puuttuessa.⁷

Sveitsi ilmoitti suunnitelmistaan aloittaa PNR-järjestelmän käyttö kunhan asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö on tullut voimaan. Tällöin Sveitsi kykenee keräämään ja käsittelemään PNR-tietoja lennoista, jotka laskeutuvat sen lentokentille tai lähtevät niiltä.

Unionin oikeuden mukaan henkilötietoja voidaan siirtää unionista kolmanteen maahan vain, jos kyseinen maa takaa sellaisen henkilötietojen suojan tason, joka vastaa olennaisilta osin näille henkilötiedoille unionissa taatun suojan tasoa. On todettava, että vuonna 1999 tehdyn EU:n ja Sveitsin valaliiton välisen Schengenin säännöstöön osallistumista koskevan sopimuksen nojalla Sveitsiä sitovat unionin säädökset, joilla kehitetään Schengenin säännöstön määräyksiä. Näin ollen Sveitsin on tarkoitus soveltaa direktiiviä (EU) 2016/680 samalla tavalla kuin EU:n jäsenvaltioiden. PNR-direktiivillä ei kuitenkaan kehitetä Schengenin säännöstöä, joten Sveitsi ei osallistu kyseisen säädöksen täytäntöönpanoon.

Koska tässä tilanteessa puuttuvat PNR-tietojen käsittelyä koskevat asianmukaiset suojatoimet, jotka on unionin oikeuden mukaan vahvistettava pätevällä oikeusperustalla, Sveitsi ei voi lainmukaisesti vastaanottaa ja käsitellä PNR-tietoja, jotka koskevat lentoliikenteen harjoittajien unionin ja Sveitsin välillä suorittamia lentoja.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132–149), jäljempänä 'PNR-direktiivi' tai 'direktiivi (EU) 2016/681'.

⁵ Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 21.6.2022, Ligue des droits humains ASBL v. Conseil des ministres, C-817/19, EU:C:2022:491. Tuomio koski Belgian perustuslakituomioistuimen (*Cour constitutionnelle*) esittämää ennakkoratkaisupyyntöä.

⁶ Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus, EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19–62.

⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Toimivaa ja kestävä Schengen-alueita edistävä strategia, COM(2021) 277 final, 2.6.2021, s. 13.

Tämän johdosta komissio antoi 6. syyskuuta 2023 suosituksen,⁸ jossa ehdotetaan, että neuvosto antaisi luvan aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisestä sopimuksesta, joka koskee matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämistä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten. Samanaikaisesti se suositteli neuvottelujen aloittamista tällaisista sopimuksista myös Islannin⁹ ja Norjan¹⁰ kanssa. Neuvosto antoi 4. maaliskuuta 2024 luvan neuvottelujen aloittamiseen ja hyväksyi neuvotteluohjeet.¹¹

Suunnitellun sopimuksen tarkoituksena on korjata tämä Schengen-alueella vallitseva turvallisuuspuute ja mahdollistaa PNR-tietojen siirtäminen unionista Sveitsiin, kun otetaan huomioon tarve käyttää PNR-tietoja olennaisena välineenä terrorismin ja muiden vakavan rikollisuuden muotojen torjunnassa.

Neuvottelut Sveitsin valaliiton sekä Islannin ja Norjan kanssa aloitettiin 21. maaliskuuta 2024. Kun neuvottelut oli saatu päätökseen ja komissio oli antanut 12. kesäkuuta 2025 ehdotukset¹², neuvosto antoi 22. syyskuuta 2025 luvan allekirjoittaa ja tehdä PNR-sopimukset Norjan ja Islannin kanssa. Neuvottelut EU:n ja Sveitsin valaliiton välillä saatiin päätökseen 7. lokakuuta 2025, jolloin pääneuvottelijat parafoivat sopimusluonnoksen tekstin.

Lainsäätäjät on pidetty ajan tasalla ja niitä on kuultu neuvottelujen kaikissa vaiheissa, erityisesti raportoimalla neuvostossa tietojenvaihtoa oikeus- ja sisäasioiden alalla käsittelevälle työryhmälle (IXIM) ja Euroopan parlamentissa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle (LIBE).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Komissio esitti EU:n ulkoisen PNR-politiikan suuntaviivat ensimmäisen kerran vuonna 2003 antamassaan tiedonannossa¹³ PNR-tietojen siirtoa EU:sta kolmansiin maihin koskevasta toimintamallista. Suuntaviivoja tarkistettiin vuonna 2010 annetussa tiedonannossa¹⁴. EU:n ja kolmansien maiden välillä on tällä hetkellä voimassa kolme kansainvälistä sopimusta, jotka kattavat PNR-tietojen EU:sta siirron ja käsittelyn. Sopimukset on tehty Australian¹⁵, Yhdysvaltojen¹⁶ (2012) ja Yhdistyneen kuningaskunnan¹⁷ (2020) kanssa. Kanadan kanssa allekirjoitettiin Euroopan unionin tuomioistuimen 26. heinäkuuta 2017 antaman lausunnon 1/15¹⁸ johdosta käytyjen neuvottelujen jälkeen uusi PNR-sopimus¹⁹ 4. lokakuuta 2024.

Kansainvälisellä tasolla yhä useammat kolmannet maat ovat alkaneet kehittää valmiuksiaan kerätä PNR-tietoja lentoliikenteen harjoittajilta. Tämä kehityssuunta johtuu myös Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston vuosina 2017 ja 2019 hyväksymistä päätöslauselmista, joissa edellytetään, että kaikki valtiot kehittävät valmiudet kerätä ja käyttää

⁸ COM(2023) 509 final (6.9.2023).

⁹ COM(2023) 508 final (6.9.2023).

¹⁰ COM(2023) 507 final (6.9.2023).

¹¹ EUVL L, 2024/988.

¹² COM(2025) 282 final; COM(2025) 279 final (12.6.2025) ja COM(2025) 294 final; COM(2025) 295 final (12.6.2025).

¹³ COM(2003) 826 final (16.12.2003).

¹⁴ COM(2010) 492 final (21.9.2010).

¹⁵ EUVL L 186, 14.7.2012, s. 4–16.

¹⁶ EUVL L 215, 11.8.2012, s. 5–14.

¹⁷ EUVL L 149, 30.4.2021, s. 710–735.

¹⁸ EU:C:2017:592.

¹⁹ EUVL L, 2024/2891, 14.11.2024.

PNR-tietoja.²⁰ Näiden päätöslauselmien perusteella Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO) hyväksyi PNR-tietoja koskevat standardit ja suositellut menettelytavat vuonna 2020 Chicagon yleissopimuksen liitteeseen 9 tehdyllä muutoksella 28²¹, jota alettiin soveltaa helmikuussa 2021.

Neuvoston päätöksellä (EU) 2021/121 vahvistetussa unionin kannassa suhtaudutaan myönteisesti PNR-tietoja koskeviin ICAO:n standardeihin ja suositeltuihin menettelytapoihin, joissa vahvistetaan kunnianhimoiset tietosuojatakeet ja luodaan siten edellytykset merkittävälle edistymiselle kansainvälisellä tasolla. Koska kyseisessä neuvoston päätöksessä²² velvoitetaan jäsenvaltiot ilmoittamaan eroavuuksista, siinä toisaalta katsottiin, että unionin lainsäädännöstä (asiaan liittyvä oikeuskäytäntö mukaan luettuna) johtuvat vaatimukset ovat tiukempia kuin tietyt ICAO:n standardit ja että siirrot EU:sta kolmansiin maihin edellyttävät oikeusperustaa, jossa vahvistetaan selkeät ja täsmälliset säännöt ja suojatoimet. Näitä sääntöjä ja suojatoimia sovelletaan siihen, miten kolmannen maan toimivaltaiset viranomaiset käyttävät PNR-tietoja.

Tämän sopimuksen neuvottelu ja tekeminen on osa komission laajempia pyrkimyksiä noudattaa PNR-tietojen siirtämisessä kolmansiin maihin johdonmukaista ja tehokasta lähestymistapaa, josta ilmoitettiin EU:n turvallisuusunionistrategiassa vuosiksi 2020–2025²³. Lähestymistapa perustuu PNR-tietoja koskeviin ICAOn standardeihin (SARP) ja suositeltuihin menettelytapoihin sekä unionin oikeuteen ja oikeuskäytäntöön. Myös neuvosto edellytti tällaista lähestymistapaa kesäkuussa 2021 antamissaan päätelmissä²⁴.

Komissio pyrkii näin myös vastaamaan lentoliikenteen harjoittajien vaatimukseen lisätä PNR-tietojen siirtämistä kolmansiin maihin koskevaa oikeusvarmuutta ja ennakoitavuutta.²⁵

²⁰ YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2396 (2017): ”YK:n turvallisuusneuvosto: [...] 12. On päättänyt, että jäsenvaltioiden on ICAO:n standardien ja suositeltujen menettelytapojen edistämiseksi kehitettävä valmiudet kerätä, käsitellä ja analysoida matkustajarekisteritietoja (PNR) sekä varmistettava, että niiden toimivaltaiset kansalliset viranomaiset käyttävät ja jakavat PNR-tietoja terrorismirikosten ja niihin liittyvän matkustamisen estämiseksi, paljastamiseksi ja tutkimiseksi, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia kaikilta osin kunnioittaen [...]”. Ks. myös YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2482 (2019).

²¹ Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteessä 9 olevan 9 luvun D jakso.

²² EUVL L 37, 3.2.2021, s. 6–9.

²³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle EU:n turvallisuusunionistrategiasta, COM(2020) 605 final (24.7.2020): ”[...] komissio aloittaa matkustajarekisteritietojen siirtoa kolmansiin maihin koskevan nykyisen lähestymistavan väliarvioinnin”.

²⁴ Neuvoston päätelmät 7. kesäkuuta 2021 matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä kolmansiin maihin, erityisesti Australiaan ja Yhdysvaltoihin, terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjumiseksi, neuvoston asiakirja 9605/21, 8. kesäkuuta 2021: ”kehottaa komissiota noudattamaan johdonmukaista ja tehokasta lähestymistapaa PNR-tietojen siirtämisessä kolmansiin maihin terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjumiseksi ICAOn SARPien pohjalta ja unionin oikeuden nojalla vahvistettujen asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti”.

²⁵ Kuten lentoliikenteen harjoittajat totesivat myös etenemissuunnitelmaa koskevassa kuulemisessa antamissaan vastauksissa, ne ovat yhä useammin tilanteessa, jossa kahden eri sääntelyjärjestelmän lait ovat keskenään ristiriidassa. Kuuleminen on nähtävissä verkkosivulla <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12531-Lentomatkustaminen-matkustajarekisteritietojen-jakaminen-EUssa-ja-sen-ulkopuolella-arviointi-fi>.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus, 218 artiklan 6 kohdassa määrätään, että jos sopimus ei koske yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, komissio tekee ehdotuksen neuvostolle. Neuvosto tekee päätöksen, jolla annetaan lupa sopimuksen tekemiseen.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdassa määrätään, että jos sopimus ei koske yksinomaan yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, neuvosto voi tehdä päätöksen sopimuksen tekemisestä vasta saatuaan Euroopan parlamentin hyväksynnän (SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohta) tai sitä kuultuaan (SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan b alakohta).

Koska aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 16 artiklan 2 kohta ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohta, neuvosto tekee päätöksen sopimuksen tekemisestä saatuaan Euroopan parlamentin hyväksynnän.

Sen vuoksi sopimuksen tekemistä koskevan päätösehdotuksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohta.

Ehdotuksella on kaksi päätavoitetta ja osatekijää, joista toinen liittyy tarpeeseen varmistaa yleinen turvallisuus siirtämällä PNR-tietoja Sveitsiin ja toinen yksityisyyden ja muiden yksilön perusoikeuksien ja -vapauksien suojaan. Näin ollen aineellisena oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 16 artiklan 2 kohta ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohta.

• Suhteellisuusperiaate

Edellä esitetyt tätä ehdotusta koskevat unionin tavoitteet voidaan saavuttaa ainoastaan vahvistamalla unionin tasolla pätevä oikeusperusta sen varmistamiseksi, että unionista tapahtuville henkilötietojen siirroille taataan perusoikeuksien asianmukainen suojele. Sopimuksen määräykset rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen sopimuksen päätavoitteiden saavuttamiseksi. Määräysten olisi oltava oikeudenmukaisessa tasapainossa siltä osin, että sekä yleisen turvallisuuden säilyttämistä koskeva oikeutettu tavoite että jokaisen oikeus henkilötietojensa ja yksityiselämänsä suojaan toteutuvat.

• Toimintatavan valinta

Tämä ehdotus neuvoston päätökseksi noudattaa SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohtaa, jonka mukaan päätöksen, jolla annetaan lupa sopimuksen tekemiseen, tekee neuvosto. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

On tarpeen vahvistaa EU:n lainsäädännön mukaisen pätevän oikeusperustan avulla asianmukaiset tarvittavat suojatoimet niiden PNR-tietojen käsittelemiseksi, jotka Sveitsi saa lentoliikenteen harjoittajilta niiden unionin ja Sveitsin välillä liikennöimistä lennoista. Tämä sopimus muodostaa PNR-tietojen siirrot mahdollistavan oikeusperustan.

• Perusoikeudet

Kolmannen maan viranomaisten suorittama PNR-tietojen vaihtaminen ja käsittely merkitsee kajoamista yksityisyyden suojaan ja tietosuojaa koskeviin perusoikeuksiin. Tällainen

kajoaminen on kuitenkin perusteltua myös siksi, että sopimuksella pyritään oikeutettuihin tavoitteisiin eli vakavan rikollisuuden ja terrorismin ennalta estämiseen, paljastamiseen ja tutkintaan sekä tällaisiin rikoksiin liittyvien syytetoimien toteuttamiseen. Sopimukseen sisältyy asianmukaiset tietosuojatakeet, joita sovelletaan siirrettyihin ja käsiteltäviin henkilötietoihin EU:n lainsäädännön ja erityisesti EU:n perusoikeuskirjan 7, 8, 47 ja 52 artiklan mukaisesti.

3. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

4. LISÄTIEDOT

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Sopimus on kaikilta osin EU:n perusoikeuskirjan, unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön ja neuvotteluohjeiden mukainen, ja se luo oikeusperustan, edellytykset ja suojatoimet lentoliikenteen harjoittajilta saatujen PNR-tietojen siirtämiselle unionista Sveitsiin ja niiden käsittelylle Sveitsissä.

Sopimuksen 1 artiklassa vahvistetaan sopimuksen soveltamisala ja tavoitteet.

Sopimuksen 2 artikla sisältää sopimuksen keskeiset määritelmät. Niissä määritellään muun muassa Sveitsin matkustajatietoyksikkö, joka on nimetty PNR-tietojen käsittelystä vastaavaksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi, sekä käsitteet 'vakava rikollisuus' ja 'terrorismi' sen mukaisesti, miten ne on määritelty muissa asiaan liittyvissä EU:n säädöksissä.

Sopimuksen 3 artiklassa määrätään menetelmästä ja tiheydestä, jolla lentoyhtiöt siirtävät PNR-tietoja Sveitsin matkustajatietoyksikölle sen varmistamiseksi, että PNR-tietojen siirrot pidetään mahdollisimman vähäisinä ja että ne ovat oikeassa suhteessa sopimuksessa määriteltyyn tarkoitukseen.

Sopimuksen 4 artiklassa määrätään yhteisestä teknisestä ratkaisusta, johon sisältyy Sveitsin mahdollisuus käyttää asetuksen (EU) 2025/13²⁶ mukaisesti perustettua API-PNR-reititintä kyseisen asetuksen 10 artiklan c alakohdan mukaisesti.

Sopimuksen 5 artiklassa vahvistetaan tyhjentävästi kaiken sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan PNR-tietojen käsittelyn käyttötarkoituksen rajoittaminen ainoastaan terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämiseen, paljastamiseen, tutkintaan ja tällaisiin rikoksiin liittyviin syytetoimiin.

Sopimuksen 6 artiklassa määritetään Sveitsin matkustajatietoyksikön suorittaman, sopimuksen nojalla saatujen PNR-tietojen käsittelyn kolme periaatetta.

Sopimuksen 7 artiklassa määrätään reaaliaikaisen arvioinnin suorittamista koskevista lisäsuojatoimista ja rajoitetaan PNR-tietojen automaattista käsittelyä.

Sen 8 artiklassa määrätään kiellosta käsitellä erityisiä PNR-tietoryhmiä. Kielto on linjassa sen kanssa, miten tämä käsite on määritelty EU:n tietosuojasäännöstössä.

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/13, annettu 19 päivänä joulukuuta 2024, matkustajien ennakkotietojen keräämisestä ja siirtämisestä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten sekä asetuksen (EU) 2019/818 muuttamisesta.

Sopimuksen 9 artiklassa määrätään sopimuksen mukaisesti vastaanotettujen PNR-tietojen korkeasta turvallisuustasosta ja varmistetaan, että nimetyille Sveitsin tietosuojavaltaviranomaiselle ilmoitetaan tietoturvaloukkauksista.

Sopimuksen 10 artiklassa määrätään kaikkea PNR-tietojen käsittelyä koskevien lokitietojen ja asiakirjojen säilyttämisestä,

ja 11 artikla sisältää säännöt PNR-tietojen rajoitetusta säilyttämisestä sen varmistamiseksi, että kyseisiä tietoja ei säilytetä kauemmin kuin on tarpeen ja oikeasuhteista sopimuksen tavoitteen saavuttamiseksi. Tässä määräyksessä edellytetään Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti, että säilytettävien PNR-tietojen ja sopimuksen tavoitteiden välillä on objektiivinen yhteys ja että Sveitsin matkustajatietoyksikkö tarkastelee säilytysaikoja säännöllisesti uudelleen.

Sopimuksen 12 artiklassa edellytetään, että Sveitsin matkustajatietoyksikkö erottaa tunnistamisen mahdollistavat tiedonosat PNR-tiedoista viimeistään kuuden kuukauden kuluttua.

Sopimuksen 13 artikla sisältää säännöt ja edellytykset, jotka koskevat PNR-tietojen luovuttamista Sveitsissä. Niihin kuuluvat esimerkiksi luovuttamisen rajoittaminen viranomaisiin, joilla on sopimuksen tarkoituksiin liittyviä tehtäviä, ja edellytys saada tällaiselle luovuttamiselle oikeusviranomaisen tai muun riippumattoman elimen ennakkohyväksyntä.

Sopimuksen 14 artikla sisältää säännöt ja edellytykset, jotka koskevat PNR-tietojen luovuttamista Sveitsin ja EU:n ulkopuolelle. Niihin kuuluvat esimerkiksi luovuttamisen rajoittaminen sellaisiin kolmansiin maihin, joiden kanssa EU on tehnyt vastaavan sopimuksen tai joiden osalta EU on tehnyt tietosuojan riittävyttä koskevan päätöksen, ja edellytys saada tällaiselle luovuttamiselle oikeusviranomaisen tai muun riippumattoman elimen ennakkohyväksyntä.

Sopimuksen 15 artiklalla edistetään poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä siten, että PNR-tietoja tai PNR-tietojen käsittelyn tuloksia vaihdetaan Sveitsin matkustajatietoyksikön ja unionin jäsenvaltioiden matkustajatietoyksiköiden välillä sekä yhtäältä Sveitsin matkustajatietoyksikön ja toisaalta Europolin tai Eurojustin välillä näiden toimivaltuuksien rajoissa.

Sopimuksen 16 artiklassa edellytetään, että Sveitsi soveltaa sopimuksen mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn samoja oikeuksia ja velvoitteita kuin ne, joista säädetään direktiivissä (EU) 2016/680, ja että tällaista käsittelyä valvoo riippumaton viranomainen, joka on perustettu osana direktiivin täytäntöönpanoa Sveitsissä.

Sopimuksen 17 artiklaan sisältyy läpinäkyvyys- ja tiedonantovelvoitteita, kuten vaatimus ilmoittaa yksityishenkilöille heidän PNR-tietojensa luovuttamisesta.

Sopimuksen 18 artiklassa määrätään Sveitsin velvollisuudesta ilmoittaa Sveitsin matkustajatietoyksikkö ja kansallinen valvontaviranomainen.

Sopimuksen 19 artiklassa määrätään sopimuksen voimaantulosta

ja 20 artiklassa mekanismeista riitojen ratkaisemista ja sopimuksen soveltamisen keskeyttämistä varten.

Sopimuksen 21 artiklassa määrätään kumman tahansa osapuolen mahdollisuudesta irtisanoa sopimus milloin tahansa

ja 22 artiklassa sopimuksen muuttamista koskevista säännöistä.

Sopimuksen 23 artiklassa määrätään sopimuksen täytäntöönpanoa koskevasta yhteisestä arvioinnista.

Sopimuksen 24 artiklassa on lauseke sopimuksen alueellisesta soveltamisesta.

Sopimukseen liitettyä yhteisellä julistuksella pyritään selventämään unionin ja Sveitsin välisten PNR-tietojen siirron puitteita ja ilmaistaan osapuolten halu lisätä yhteistyötä PNR-politiikkaan liittyvissä asioissa.

- **Sopimuksen teksti ja ilmoitukset**

Sopimuksen teksti toimitetaan neuvostolle yhdessä tämän ehdotuksen kanssa. Yhteisen julistuksen teksti toimitetaan yhdessä tämän ehdotuksen kanssa.

Perussopimusten mukaisesti komission tehtävänä on antaa unionin puolesta sopimuksen 19 artiklan 2 kohdassa määrätty ilmoitus osoitukseksi siitä, että unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämistä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten koskevan Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan 2 kohdan ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämisestä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten, jäljempänä 'sopimus', allekirjoitettiin [...] annetun neuvoston päätöksen [XXX]¹ mukaisesti [...] sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.
- (2) Sopimus mahdollistaa sen, että lentoliikenteen harjoittajat voivat siirtää PNR-tietoja unionista Sveitsin valaliittoon noudattaen kaikilta osin unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia, erityisesti sen 7 artiklassa tunnustettua oikeutta nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta ja 8 artiklassa tunnustettua oikeutta henkilötietojen suojaan. Sopimus sisältää erityisesti asianmukaiset suojatoimet sopimuksen nojalla siirrettävien henkilötietojen suojaamiseksi.
- (3) Sopimuksella edistetään poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä Sveitsin valaliiton ja unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä Europolin ja Eurojustin kanssa, jotta voidaan tosiasiallisesti varmistaa sisäinen turvallisuus Schengen-alueella, jolla ei suoriteta sisärajavaltontaa.
- (4) [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.] TAI [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen

¹ EUVL ...

osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on [... päivänä ...kuuta ... päivätyllä kirjeellä] ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.]

- (5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (6) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan mukaisesti, ja tämä on antanut lausuntonsa [xxx] [xx.xx.xxxx].
- (7) Sopimus ja siihen liitetty yhteinen julistus olisi hyväksyttävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämisestä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten sekä sopimukseen liitetty yhteinen julistus.²

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.³

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

² Sopimuksen teksti on julkaistu [EUVL:ssä...].

³ Neuvoston pääsihteeristö julkaisee sopimuksen voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.